

Universitätsbibliothek Paderborn

**Constans Defensio, Ex S. Scriptvra, Et Vera Catholica
Doctrina, Atqve Observatione Vniuersalis Christianæ
Ecclesiæ Deliberationis de Christiana Reformatione**

Bucer, Martin

Genevae, 1613

Illvstri Et Generoso Comiti Et Domino, Domino Henrico Lvdovico Comiti In
Nassau, Catzenelenbogen, Viandem & Dietz, Domino in Beilstein, & c. S.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34315

Th. 6330.

ILLVSTRI ET GENEROSO
COMITI ET DOMINO, DOMINO
HENRICO LUDOVICO COMITI IN
Nassau, Catzenelenbogen, Viandem & Dietz,
Domino in Beilstein, &c. : S.

NON est fermè quisquam rerum præteritarū cognitione
adèò leuiter tinctus, Illustris ac Generose Comes, qui
nesciat quanta seculo post natum Christum decimo-
quinto rerū ad Religionem spectantium in orbē Chri-
stiano conuersio facta sit, in Germania præferrim Eu-
ropæ florentissima parte, & Romani Imperij sede am-
plissima. Etenim postquam noluit clementissimus rerū
conditor homines ambitioni & auaritiae mancipatos
Veritatem suam in iniustitia diuini detinere, cōplures
Potentissimos Germaniæ Principes eo seculo excitauit Deus, qui à viris pie-
tate & doctrinâ insignibus admoniti, de Religionis Reformatione serio cogi-
tare cœperunt, ac doctissimorum hominum, qui solum bona conscientia lu-
cro ducebantur, exquisitis & intellectis sententiis superstitioni ac idolatriæ
Pontificiæ renuntiavint, atque eorum quæ Sacerdotum inficiâ aut improbi-
tate in Religionem inuecta erant, emendationem amplexati sunt. Inter eos
etiam fuit Hermannus Archiepiscopus Colonensis Sacri Imperij Elector, ex
Illustri Veidensium Cœsium familia ortus, qui adscito auditóque Martino
Bucero, aliisque præcellentibus Theologis consultis, piam Deliberationē de
Christiana Reformatione instituit, eānque scripto consignatam in lucem edi-
curauit; atque ex eius præscripto Reformationis negotiū quoad in ipso fuit,
imminente inde Carolo V. Cæsare, inde Pontifice Romano fulmineate, ac
Clerū Coloniensem in suum Præsulem accidente, in sua ditione promovit,
totiusque in eo fuit, ut populo sibi commisso salutis adminicula suppeditaret,
& lucem veræ Religionis, discussis errorum tenebris affulgere curaret. Nec
cum penitus deseruit laboris effectus, adèò multi Principis optimi medente
confilio & exemplo, ex cœlo superstitionis morbo reueluerunt; licet vniuersi
Ordines cœlestem lucē non tulerint: Capitulum siquidem Colonense, quod
priùs Reformationis studio duci videbatur, Pontificiis facibus incensum Ar-
chiepiscopi cœptis obſistere & Reformationi repugnare cœpit, scri-
pto Antididagmatis titulo aduersus Consultoriani sui Primatis Deliberatio-
nem euulgato. Cuius accuratam refutationem suscepta Christianæ Reforma-

¶ 2

Epistola Dedicatoria.

tionis quam moliebatur Coloniensis Præful defensione, concinnauit Martinus Bucerus. Eam hactenus typis non editam præclari cuiusdam viri, penes quem erat autographum, beneficio consecutus, publici iuris facere institui, ut quæ domesticorum Buceri limen non erat egressa, fieret communis domesticorum fidei. Ac licet sola editionis opera mea sit, opus verò alienum, Illustri tue Generositatì hoc quicquid est scriptio[n]is consecrare ausus sum, te namque præstantię auctoris potius quam tenuitatis editoris in hac dicatione rationem habiturum speravi. Siquidem auctor est Martinus Bucerus Theologus Germanus cum paucis comparandus, dotibus ingenij, pietatis & eruditio[n]is adeò excellens, ut non tantum Germaniæ summatibus viris gratus, sed etiam Eduardo V I. Anglorum Regi acceptus fuerit. Qui hoc in opere tātūm non Hermanni Electoris laudabile institutum propugnat, verūm cæterorum quoque Principum, quos pulsis Pontificiis tenebris, illibatae Religionis radiis & castæ veritatis larga luce perfudit Deus, causam communem tuetur. Quis verò nescit Nassouios Proceres inter eos conspicuum locum iure meritōque obtinere: qui & suę ditionis hominibus veritatis coelestis splendorem procurant, & viros eruditos fouent, qui stylum Mercurij in falloquos Pontificiæ doctrinæ propugnatores stringant, dum & ipsi stylo Martis litem cernunt & armis. E quorum illustri & antiqua prosapia tot orti Scipiadæ & magnanimi Heroës, tot fulmina belli Pontificiis terrorē inceptiētia. Accesit quod T.G. cœlestium rerum studium & disciplinas viro Principe dignas magnificere fama vulgauerit, testētūque vox eorum consentiens, quibus te Gētilitia bona magnæ Stirpis præferentem cernere, admirari, & proprius venerari datum fuit: quorum ea est asseueratio in T.G. explendescere charactērem Illustrium Domus Nassouicæ Dynastarum, qui fortitudine & armis inlīti, pietate quoque & in literas literatōsque propensione insignes feruntur: qui cæteros mortales in admirationem, Te verò in imitationem trahunt vistro sequentem, & Heroicę indolis instinctu, & præstantissimi tui Ephori D. Philippi Streiff à Lauenstein viri genere, prudentiâ & eruditione eximie pollutis, hortatu ductuque. His itaque fretus T. G. interpellare ausus fui, ac sub eius auspiciis hoc opus in lucem emittere: qua in re si quid nimiâ audaciâ sortis meę tenuitatem non satis consolens deliquerim, condonet queso tua Heroica Humanitas: Ipse interea Divinam ex animo precabor Clementiam, ut T.G. incolumem, ac totam Illustrēm Domum Nassouicam florentem conseruet. Aurel. Allobrogum ann. Christ. M. D C. XIII. Idib. Februarij.

*Illustri tue Generositatì
addictissimus*

ALEXANDER PERNETVS
Typographus.